

<p>ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА Бр. на док: 4.1.2 В: 02.03.2015</p>	<p>Ротација на културите, легуминозите и покривните посеви</p> <p>Вид на документ: Пол Изготвил: Љубица Тимова /Проверил / Потврдил: Горан Колев</p>	<p>1/2</p>
--	---	------------

Ротација на културите, легуминозите и покривните посеви

1	Цели	Утврдување на јасни правила за сите контролори, сертификациски службеници и фармери во врска со минималните барања за ротација на културите и легуминозите.
2	Позадина	Ротацијата на културите, легуминозите и на покривните посеви се витални за да се одржи плодноста на почвата и спречувањето на болести и штетници. И покрај тоа, недостатоците во оваа област се многу чести меѓу органските производители.
3	Нормативна рамка	<p>Закон за органско земјоделско производство на РМ</p> <p>Според ЗОП –Член 14 став1, и Правилник за правила и постапки во растително органско производство Член 3 а) , Член 9 став1 и 2</p>
4	Термини	<p>Едногодишни култури: култура која останува на полето во текот на една година или помалку;</p> <p>Повеќе годишни култури: култура која останува на полето повеќе од една година;</p> <p>Плодоред: Смена на култури на исто поле во различно време (полесмена и плодосмена</p> <p>Покривни посеви : култура која се користи за покривање на почвата, во меѓу редовите на повеќегодишни култури, или во текот на периоди, кога ниту една друга култура не се одгледува и собира како едногодишна.</p> <p>Легуминози: Растенија од фамилијата Fabaceae (како доминантни), Caesalpinaceae и Mimosaceae. Може да бидат тревни растенија, грмушки или дрвја, култивирани или спонтано израснати.</p> <p>Зелено ѓубриво: Растителната биомаса вградена во почвата како извор на органски материи и хранливи состојки.</p>
5	Политика	
<p>На следново треба да се гледа како на генерално упатство. Соодветните решенија кои одговараат со органските стандарди мора да бидат во согласност со операторот во дадена ситуација.</p>		
5.1	Минимални барања за ротација на едногодишните култури:	<ul style="list-style-type: none"> Според ЗОП легуминозите треба да покриваат не помалку од 20% од површините. Најмалку три различни култури треба да се ротираат (исклучок: одгледување ориз под вода), кои припаѓаат на три различни ботанички фамилии. Во случај трите различни култури да припаѓаат на две различни ботанички фамилии, подоминантната фамилија не треба да има повеќе од 66% од ротацијата на културата и треба да се обезбеди замена која е особено поволна за плодноста на почвата (на пример, мешавина од детелина и трева за покривни смеси или коктел од различни легуминози за ситепочвени покривки). <p>Меѓу елементите на ротацијата на култури, покривка или зеленото ѓубрење може да биде вклучено. Необработената спонтана вегетација може исто така да се смета за ротациски елемент. Ние не утврдуваме минимални барања за едновременото користење на секоја култура: Некои култури може да останат на полето многу подолго време од другите (исклучок: Минимално време за култури со зеленото ѓубрење или необработени периоди, види подолу).</p> <p>ПРО ЦЕРТ КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА ќе дозволи посебни услови за системите на производство со повеќе култури или системи на ротација на култури со интегрирани посебни компензациони системи зависно од поединечните случаи (на пример, легуминози интегрирани како меѓу култура во житарици, мешани или култури кои се одгледуваат во меѓуредови со легуминози итн.).</p>

**ПРО ЦЕРТ
КОНТРОЛА И СЕРТИФИКАЦИЈА**

Бр. на док: 4.1.2

В: 02.03.2015

Ротација на културите, легуминозите и покривните посеви

Вид на документ: Пол

Изготвил: Љубица Тимова /Проверил / Потврдил: Горан Колев

2/2

	<ul style="list-style-type: none">• За да се избегне прекумерната деградација на органските материи во почвата, култури со интензивно рачно окопување (зеленчук, компир,итн.) не треба да покрива повеќе од 50% од целосната ротација на културата.• За да се избегнат штетници и болести со истата или слична осетливост, слични култури не треба да се садат директно една над/до друга. Во овој контекст, треба да се укаже на посебните барања за ботаничката фамилија Brassicaceae (зелка итн.). Заради оваа осетливоста на болести на видовите од оваа ботаничка фамилија на како што е болеста на коренот на зелката предизвикана од <i>Plasmodiophora brassica</i>, овие видови не треба да зафаќаат повеќе од една третина од целата ротација на културата.
5.2	Минимални барање за легуминози во ротации на повеќегодишни култури: <ul style="list-style-type: none">• Бидејќи зрнестите легуминози (грав, грашак, соја,итн.) обично оставаат малку азот во почвата, или во некои случаи имаат дури и негативен азотен баланс, сточната храна или легуминозите за зелено ѓубрење треба да покриваат најмалку 50% од вкупната површина под легуминози.• Исклучоци може да се направат за мали интензивни градинарски фарми и оранжерии. Органските материи во почвата во овие случаи треба да се зачуваат или зголемат на други начини на пример органско шталско ѓубриво од надворешни извори.
5.3	Покривни култури во едногодишни ротации: <ul style="list-style-type: none">• За да се заштити почвата од ерозија, да се зголеми органската материја во почвата, да се промовира животот на почвата и фиксацијата на азот, да се заштити губењето на хранливите материи, зеленото ѓубрење или покривните култури, треба да се одгледуваат, секогаш кога има празен период без посеви во периоди од 6 или повеќе недели , ако тоа го дозволуваат климатските услови.
5.4	Покривни култури во повеќегодишни насади: <ul style="list-style-type: none">• Кога е возможно, видовите кои се одгледуваат во меѓуредовите треба да бидат покриени со вегетација.• Еден исклучок на ова правило може да се направи за системите за агрошумарство, каде почвата е покриена со неколку вегетативни слоеви.• Вториот исклучок може да се направи за агросистеми, каде водата е ретка, и покривните култури ќе им конкурираат на главните култури за достапната вода. Покривните култури треба да се користат како алтернатива во овие случаи, кога е возможно.
5.5	Легуминози во повеќегодишни култури: <ul style="list-style-type: none">• Секогаш кога е возможно, легуминозите треба да се користат како покривни култури.• Повеќегодишните легуминози може да бидат заменети со едногодишни легуминози.• Културите со низок интензитет со ниски нивоа на приноси, слаб излез на хранливи состојки или многу мало ниво на азотно ѓубрење од надворешни извори, може обично да се сметаат за одржливи. Садењето на легуминози различни од оние, кои спонтано растат, не е задолжително во овие ситуации (на пример, овоштарници во умерени клими). Сепак, во култури каде значајни количини на азот се применуваат од надворешни извори (на пример, шталско ѓубриво од живина), барем дел од ова треба да се замени преку значајни напори за промовирање на биолошката азотна фиксација од легуминози.
6	Поврзани документи <ul style="list-style-type: none">• Кратка информација за растително производство